

STANOVISKO VLÁDY

**k návrhu poslanců Jana Čížinského, Heleny Langšádlové,
Jana Farského, Martina Kupky, Mikuláše Fejrenčíka a dalších na vydání zákona,
kterým se mění zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti
se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti
s výskytem koronaviru SARS CoV-2
(sněmovní tisk č. 1094)**

Vláda na své schůzi dne 14. prosince 2020 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 461/2020 Sb., o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 a zaujala k tomuto návrhu **nesouhlasné stanovisko**, a to zejména z těchto důvodů:

1. V souvislosti výskytem koronaviru SARS CoV-2 bylo nezbytné přijmout mimořádná opatření ke zmírnění jeho šíření, která měla nevyhnutelně významný hospodářský dopad. Proto byla přijata specifická opatření, jejichž cílem je částečná kompenzace hospodářského dopadu protiepidemických opatření na ekonomické subjekty. Ve vztahu k zaměstnancům jim byl cílený program podpory zaměstnanosti podle zákona o zaměstnanosti (tzv. „Program Antivirus“), ve vztahu mj. k osobám samostatně výdělečně činným pak zákon o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2. Podmínkou vzniku nároku na kompenzační bonus subjektu kompenzačního bonusu podle citovaného zákona je vyloučení souběhu čerpání více forem podpory, která souvisí se zmírňováním následků výskytu koronaviru SARS CoV-2, v jednom kalendářním dni. Cílem této podmínky je zajistit, aby nedocházelo ke zvýhodnění některých subjektů a k deformaci trhu, přičemž bylo zohledněno i hledisko rozpočtové odpovědnosti. V dané souvislosti vláda zdůrazňuje, že smyslem institutu kompenzačního bonusu je předně rychlé krytí potřeb těch osob samostatně výdělečně činných, které v důsledku zavedení vládních opatření přijatých v souvislosti s epidemií koronaviru SARS CoV-2, zcela přišly o zdroj příjmů. Dále vláda též připomíná, že přijetím výše uvedených opatření nebyly nijak dotčeny stávající nástroje sociální politiky, například ze systému nepojistných sociálních dávek. Umožněním souběžného čerpání kompenzačního bonusu a dalších forem podpory tedy může podle názoru vlády dojít k zvýhodnění některých subjektů a k deformaci trhu.

2. Vláda zároveň upozorňuje na stávající stav projednávání vládního návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, evidovaný v Poslanecké sněmovně jako tisk č. 1095 a v Senátu jako tisk č. 16. Při projednávání tohoto návrhu zákona přijal Senát pozměňovací návrh, kterým je osobám samostatně výdělečně činných přiznám kromě jiného i nárok na souběžné čerpání kompenzačního bonusu a podpory na udržení pracovních míst svých zaměstnanců z programu Antivirus a který se věcně částečně překrývá s cílem předloženého poslaneckého návrhu. Zmíněný vládní návrh zákona Senát vrátil Poslanecké sněmovně dne 3. prosince 2020, přičemž se zmíněným pozměňovacím návrhem při projednávání v Senátu vyjádřila vláda prostřednictvím místopředsedkyně vlády a ministryně financí souhlas. Vzhledem k výše uvedenému vláda opodstatněně předpokládá, že návrh zákona, kterým se mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů, bude přijat ve znění Senátem schváleného pozměňovacího návrhu rovněž Poslaneckou sněmovnou, a předložený poslanecký návrh na změnu zákona o kompenzačním bonusu se fakticky stane z části věcně bezpředmětným.
3. Vláda uvádí, že sami předkladatelé v obecné části důvodové zprávy předpokládají, že návrh založí negativní dopad na státní rozpočet a rozpočty územních samosprávných celků v úhrnné odhadované výši přibližně 310 mil. Kč. Předkladatelé nicméně neuvádí, z jakých zdrojů by mělo být toto snížení příjmů veřejných rozpočtů pokryto, aniž by zároveň nemusel být navýšen schodek státního rozpočtu.
4. Předložený návrh zákona předpokládá zpětnou aplikaci zúžení zákazu souběhů kompenzačního bonusu a dalších podpor, které by tak bylo aplikováno již na první bonusové období kompenzačního bonusu od 5. října do 4. listopadu 2020. Lhůta pro podání žádosti o kompenzační bonus však je v § 12 odst. 3 zákona o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 upravena jako lhůta propadná, přičemž uplyne 2 měsíce po skončení bonusového období. Vláda upozorňuje, že předložený návrh zákona neobsahuje přechodné ustanovení upravující zvláštní lhůtu pro podání žádosti o kompenzační bonus za první bonusové období subjekty, kterým na něj má nově založit nárok. Pokud by například předložený návrh zákona nabyl účinnosti před posledním dnem propadné lhůty pro podání žádosti o kompenzační bonus za první bonusové období, tedy podle § 10 odst. 1 ve spojení s § 12 odst. 2 zákona o kompenzačním bonusu v souvislosti se zákazem nebo omezením podnikatelské činnosti v souvislosti s výskytem koronaviru SARS CoV-2 před 5. lednem 2021, kladla by právní úprava na subjekty kompenzačního bonusu s ohledem na běh

uvedené lhůty zvýšené nároky při uplatnění nároku. Pokud by předložený návrh zákona naopak nabyl účinnosti až po uplynutí propadné lhůty pro podání žádosti o kompenzační bonus za první bonusové období, musela by být případná žádost subjektu kompenzačního bonusu o kompenzační bonus zamítnuta, neboť neuplatněním žádosti o kompenzační bonus v zákonné lhůtě nárok na kompenzační bonus zaniká.